

C/2025/5544

24.10.2025

Rådets begrundelse: Rådets førstebehandlingsholdning (EU) nr. 6/2025 med henblik på vedtagelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning om forebyggelse af tab af plastgranulat for at reducere mikroplastforurening

(C/2025/5544)

I. INDLEDNING

1. Den 16. oktober 2023 forelagde Kommissionen Rådet og Europa-Parlamentet et forslag til en ny forordning fra Europa-Parlamentet og Rådet om forebyggelse af tab af plastgranulat for at reducere mikroplastforurening (i det følgende benævnt forordningen om plastgranulat) med fokus på økonomiske operatører og EU-transportørers og ikke-EU-transportørers håndtering af plastgranulat i alle led af forsyningskæden. Forslaget, som indgår i delmålene i den europæiske grønne pagt, bygger på Kommissionens initiativer såsom handlingsplanen for den cirkulære økonomi og handlingsplanen for nulforurening.
2. Udkastet til forordning er baseret på artikel 192, stk. 1, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) (almindelig lovgivningsprocedure).
3. I Europa-Parlamentet blev Udvalget om Miljø, Folkesundhed og Fødevarerikkerhed (ENVI) udpeget som korresponderende udvalg for denne sag. Europa-Parlamentet fastlagde sin førstebehandlingsholdning den 23. april 2024.
4. Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg afgav udtalelse den 14. februar 2024 og Det Europæiske Regionsudvalg den 18. april 2024.
5. Kommissionen forelagde sit lovgivningsforslag og den ledsagende konsekvensanalyse for Miljøgruppen den 14. februar 2024. Miljøgruppen fortsatte behandlingen af forslaget på i alt ni møder. Rådet (miljø) havde den 25. marts 2024 en orienterende debat om den foreslåede forordning. Rådet vedtog sin generelle indstilling den 17. december 2024.
6. Efterfølgende resulterede to uformelle politiske triloger den 29. januar og den 8. april 2025 i en foreløbig enighed mellem Rådet og Europa-Parlamentet. Den 30. april 2025 bekræftede De Faste Repræsentanters Komité kompromisteksten, der var opnået foreløbig enighed om på den uformelle trilog den 8. april 2025.
7. Europa-Parlamentets ENVI-udvalg stemte for den samme kompromistekst den 13. maj 2025. Efterfølgende sendte formanden for ENVI-udvalget den 14. maj 2025 en skrivelse til formanden for De Faste Repræsentanters Komité, hvori han meddelte, at han ville henstille til plenarforsamlingen at godkende Rådets holdning uden ændringer ved Parlamentets andenbehandling med forbehold af jurist-lingvist-gennemgangen, hvis Rådet formelt fremsender sin holdning i den form, hvori den foreligger i bilaget til skrivelsen.

II. FORMÅL

8. Det overordnede formål med den foreslåede forordning om plastgranulat er at fastsætte forpligtelser vedrørende håndtering af plastgranulat for at forebygge tab i alle led af forsyningskæden for plastgranulat med det formål helt at undgå tab af plastgranulat. Forpligtelserne fokuserer på forebyggelse af tab eller udslip, inddæmning og oprensning, og de finder anvendelse på økonomiske operatører, transportører og søgående fartøjer.

III. ANALYSE AF RÅDETS FØRSTEBEHANDLINGSHOLDNING

9. Rådets førstebehandlingsholdning indeholder elementer, som fælleslovgiverne er nået til enighed om.
10. For så vidt angår de spørgsmål, der er omfattet af forordningen: Anvendelsesområdet er udvidet, så det i højere grad er målrettet rengøringsanlæg og navnlig omfatter aktører, der er involveret i søtransport af plastgranulat. Det gælder navnlig afskibere, operatører, agenter og førere af søgående fartøjer, når de forlader eller anløber en havn i en medlemsstat. Der er fastsat forpligtelser vedrørende transport af plastgranulat ad søvejen (i fragtcontainere), herunder sikring af emballage af god kvalitet og levering af transport- og lastrelaterede oplysninger, i overensstemmelse med Den Internationale Søfartsorganisations retningslinjer.

11. Forebyggelse af tab af plastgranulat er det vigtigste mål for operatører og EU-transportører og ikke-EU-transportører. En klar ramme fastsætter forpligtelser i tilfælde af utilsigtede tab med fokus på oprensningsoperationer. En række klare foranstaltninger vil indgå i en risikostyringsplan, der udarbejdes af hvert anlæg, der håndterer granulat. Disse foranstaltninger vil bl.a. vedrøre emballage, lastning og losning, uddannelse af personalet samt nødvendigt udstyr.
12. For så vidt angår spørgsmålet om den administrative byrde for økonomiske operatører og minimering af de dermed forbundne omkostninger og i overensstemmelse med forenklingsmålene for mindre virksomheder fastlægges den tærskel for virksomheder, på grundlag af hvilken der fastsættes visse forpligtelser, til 1 500 ton plastgranulat, der håndteres. Små, mellemstore og store virksomheder, der ligger over denne tærskel, skal certificeres. Små virksomheder vil være omfattet af en lempeligere ordning – de skal mindst én gang erhverve et certifikat og kan derefter vælge mellem fornyet certificering eller en egenerklæring om overensstemmelse. Desuden vil alle økonomiske operatører kunne anvende tilladelser, EMAS eller et miljøledelsessystem til at opfylde visse forpligtelser i henhold til denne forordning.
13. For at sikre lige vilkår mellem EU-transportører og ikke-EU-transportører og for at sikre ansvarliggørelse og gennemsigtighed for alle transportører af plastgranulat skal ikke-EU-transportører udpege en bemyndiget repræsentant i EU.
14. Datoen for anvendelse af forordningen er fastsat til 24 måneder og datoen for anvendelse af søfartsbestemmelserne til 36 måneder efter forordningens ikrafttræden.

IV. KONKLUSION

15. Rådets holdning bygger på det vigtigste mål med Kommissionens forslag og afspejler til fulde det kompromis, der blev opnået enighed om under de uformelle forhandlinger mellem Rådet og Europa-Parlamentet med støtte fra Kommissionen.
16. Rådet mener derfor, at dets førstebehandlingsholdning er en afbalanceret gengivelse af forhandlingsresultatet. Når forordningen er vedtaget, vil den minimere de miljøskader, der forårsages af tab og udslip af plastgranulat i Unionen, uden at pålægge de økonomiske operatører en uforholdsmæssigt stor administrativ byrde.